

SLOVENSKI NAROD.

Šahaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznani la plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznani la, t. j. vse administrativne stvari.

„Posnemovalci norcev!“

O izredni, naravnost fenomenalni duhovitosti „Südsteirische Post“ imamo že toliko neovrznih dokazov, da je bilo poslednje dokazovanje „Edinosti“ prav nepotrebno. Ako nazivlja „Südsteirische Post“ narodni idejal, izvršitev ideje „Zjedinjene Slovenije“, ki pomeni za Slovence narodno samo upravo v okrožju avstrijske države, ako nazivlja „Südsteirische Post“ ta naš vzor „nezmisel“, „otročarijo“ in „sanjarijo“, kdo bi potem mogel še dvomiti, da je „Südsteirische Post“ zares moder in v istini slovensko misleč časopis?

Ako pa nas „Mladoslavence“ zmerja sedaj omenjeni listič celo s „posnemovalci norcev“, s krivoverci, s framasoni in z liberalubi, mora imeti menda že tudi prav. — Zaslužili pa smo si te deloma nove in do cela originalne priimke s tem, da smo nedavno prav na kratko povedali svoje mnenje o najnovejšem naskoku klerikalcev na ljudsko šolo in njeno učitelstvo. Pobjjali smo Ebenhočov šolski predlog s stališča napredka v narodni prosveti, s stališča svobodomiselnosti in s stališča učiteljske politične neodvisnosti. V širše razpravljanje se niti spuščali nismo, saj smo vedeli, da se lotijo tega vprašanja oni krogi, katerih se neposredno tiče, da se ga lotijo temeljito in z vseh strani — učitelji. Njih kot strokovnjakov, njih kot izkušencev se dotika Ebenhočova predloga najbolj. Učitelji vedó najbolje, kaj je, in kaj ni v prosepch narodnega št. štva in v hasek ljudske kulture.

In nismo se varali. Kakor gobe po dežju vstala so po vsej Cislitvaniji, kjer jih ne tišči ob tla trda klerikalna pest, učiteljska društva, in resolucijo za resolucijo, protest za protestom, izjavo za izjavo smo čitali v najrazličnejših političnih in strokovnih listih, obračajočih se proti najnovejšemu zavratnemu napadu klerikalizma na novodobno šolo.

Vsi ti protesti pa so se skladali do pičice z našimi izvajanjmi.

Tudi slovensko učitelstvo ni držalo križem rok, ko se je stegnil klerikalni polp po njihovi svobodi in po njihovi šoli.

„Učiteljski Tovariš“, to najstarejše in najzaslužnejše glasilo slovenskega učiteljskega dru-

štva v Ljubljani, prišlo je takoj za nami s krepkim pozivom do somišljenkov; takoj na to mu je pritrdil do cela in istotako odločno dični „Popotnik“, in evo, osrednje vodstvo vseh slovenskih učiteljev, „Zaveza“ je izdala v vseh svobodomiselnih časopisih jase in glase poziv: Učitelstvo vstani in govori!

In ta poziv ni bil klic v puščavi.

V vseh slovenski okrajnih učiteljskih društvih se snujejo izjave, ki so povsem solidarne z nami in s strokovnimi listoma. Protest za protestom se pojavlja, vsi pa se obračajo do naših poslancev, da se ustavijo nameravanemu atentatu na šolstvo.

V družbi vsega slovenskega učitelstva smo torej, v družbi vsega svobodomiselnega avstrijskega učitelstva celó, in če nas obsipa zategadelj duhovita „Südsteirische Post“ s priimki: „posnemovalci norcev“, framasoni itd. — smo na to le ponosni. Držimo se namreč principa, da je pohvala takih listov — graja, in vselej nas je vest pekla, ako so nam izražali taki listi neomejeno somišljenstvo.

„Südsteirische Post“ trdi, da je novodobna šola kriva sedanjega brezverstva, vedno bolj širčega se liberalizma, da je ona kriva velikih in krepkih pojavov — socialistov.

Večina sedanjega duhovništva pa je vzgojena vendar v prav tej novodobni šoli, in vendar je toli — fanatična?

Večina sedanjega učitelstva je izšolana v novodobni šoli, in kdo ji more očitati — brezverstvo?

In uredniki in dopisniki „Südsteirische Post“ sami so dobili prve pouke v tej „brezverski“, framasonsko svobodomiselni, novodobni šoli, in vendar so toli — klerikalni in reakcionarni?

Kako vse to? — Zakaj vendar nismo vsi brezverski, če je novodobna šola v istini toli strahotno versko škodljiva? Kako da nismo vsi pravno že do cela propali, če je naša šola toli „nenravna“, „korumpirana“ in „židovsko liberalna“?

Gospoda se je ujela v lastno mrežo, saj njej ni kar nič za „vero“, „pravnost“, in kar je še takih lepih, slepilnih pojmov; gos. ōdi je le za gospodstvo nad učitelstvom, katero hočejo iz nova zaslužjiti, in za vladarstvo nad šolo, katero hočejo izpremeniti v valilnico klerikalizma!

Z Ebenhočovim predlogom — pravijo tudi klerikalci — hočemo zatreti socialiste. — Kdo se ne smeje? — Dajte ljudstvu pravico, dajte delavcem zaslužno plačo, odpravite vse krivične predprave plemstva in premoč kapitalizma, potem izgne socializem sam! S takimi predlogi pa upravičenost socializma le potrjujete in njegov delokrog šele pomnožujete!

„Slovenec“ si seveda ni dal odnesti prvenstva v napadanju „posnemovalcev norcev“. Duhovitosti „Südsteirische Post“ so njegovo le še povišale. V članku „Zor se dela!“ razkročil se je doktor Aleš z svojo logiko in filozofijo nad „Učiteljskim Tovarišem“. — Kaj pa so vendar klerikalci? vprašuje bojevito. In sam Aleš si odgovarja: „klerikalci = katoličani“. Dobro, Aleško! Premagal si v duhovitosti celo „Südsteirische Post“!

Nam in vsem pravim prijateljem naroda pa so klerikalci sovražniki napredka, svobodomiselnosti in resnične ljudske kulture, sovražniki, katere smo in homo pobjjali vedno iz ljubezni do naroda, posebno pa še tedaj, kadar ga menijo prehvapiti s predlogi à la Ebenhočov! V tem ostanemo dosledni navzlic vsem priimkom, saj smo si v svesti, da smo v dobri družbi.

V Ljubljani, 11. junija.

Cesar o jezikovnih naredbah za Češko. O besedah, katere je cesar izpregovoril napram baronu Dipauliju, glede jezikovnih naredb za Češko, so se razširjale različne verzije. Zdaj konstatuje „Linzener Volksblatt“, za kateri piše sam dr. Ebenhočov, da je cesar rekel: „Ko bi bil jaz tega mnenja, da morejo jezikovne naredbe le količkaj škodovati nemškemu narodu, bi jih ne bil nikoli izdal. Toda jaz vem, da so le pretveza za druge namene. Zato me veseli, da so se vsaj zastopniki katoliških, popolno nemških alpskih dežel pridružili večini“. Zli se nam, da se je urinil lapsus penae v to poročilo. Jezikovne naredbe pač niso samo „pretveza za druge namene“. Če so, je cesar s tem izrekom obsodil vladu, katera jih je izdala. Ali pa so morda jezikovne naredbe res samo pretveza za druge namene, za sestavo večine, katera naj slepo odobri pogodbo v Ogersko?

LISTEK.

Na višini našega časa.

(Aforizmi. — Piše Zlogonski.)

(Dalje.)

II.

Vspredno s tehniko ter s prirodnimi vedami napreduje in izpreminja se pri ljudeh svetovno naziranje. Toda, povpraša kdo, je-li to možno? Niso li logički zakoni vedno isti? Kako se more torej celo naziranje o sveti izpreminjati?

Dà; vsa priroda je v vednem gibanju, v neprenehnem razvoju, v evoluciji. Iz kaosa plinaste pramaterije se je osnoval brezkončni vesmir s čudovitimi zakoni, iz „živali“ se je povspel do take stopinje, kakor ga vidimo dandanes, človek. Vse „giblje se brez prenehanja. Od vekov vedno brez prestanja.“ (Aškerc.) Naj torej le človeško naziranje ostane vedno isto neizpremenjeno? Nikakor! Že kolikor spoznamo napredek človeštva v historijskih perijodah, opazamo velikansko evolucijo idej in nazorov. Nočemo omeniti na tem mestu izpremembe svetovnega naziranja, katera je bila posledica razširjanju krščanstva. Ozrmo se rajši v bližje nam

čase! Skozi tisoče let je bilo človeštvo popolnoma osvedočeno, da je naša zemlja središče vesmiru in da se solnce suče okolu nje. Nastopili pa so v novem veku Kopernik, Kepler in Galilei, ter učili, da je zemlja kakor prosono zrno v vesmiru, da je le majhna spremljevalka solncu, da se zemlja suče okolu solca in ne narobe. Vsi oficijalni učenjaki so se jim tedaj — smejali, imeli so jih za prenapetneže, za norce, za ohole ošabneže; Galilei ja so celó — zapirali! In vendar, ne ti možje, temveč vsi milijoni prejšnjih časov so se motili!

Dà, ni nam treba niti tako daleč iti v preteklost. Največja iznajdba v fizikalni znanosti tega stoletja je mehanski ekvivalent toplote, ki ga je našel praktički zdravnik I. R. Mayer v Heilbronnu l. 1842. Od tu naprej imamo stoprav znanstveno fiziko, ko vemo po strogih poskusih, da kakor se materija ne da uničiti, tako se tudi niti najmanjša energija ali sila v vesmiru ne da ugonobiti. Pa kaj je imel trpeti ubogi Mayer za to velikansko resnico! — Sicer ga niso kaki kardinali preganjali, temveč vseučilišni profesorji fizike. Celó v blaznico so vrgli tega genija, kjer je zdrav trpel — v sredini blaženega 19. stoletja! — nad leto dnij! Oficijalni moderni učenjaki niso mogli prebiti resnice, da bi

bil mož, ki je stal izven „učenega“ obrtništva, prišel na sled taki uganki v znanosti. Dandanes pa poje vsa fizikalna veda slavo ne onim vseučilišnim profesorjem, ampak — „blaznemu“ Mayerju.

Tako se morajo celó mej znanstveniki boriti novi nazori s podedovanimi in napacnimi. Uprav dandanes pa živimo v času duševnih kriz, ko se človeštvo pripravlja za povsem novo znanstveno naziranje o svetu.

Kako stališče nam je zavzemati v teh velikanskih krizah in bojih?

Najprej moramo biti skeptički proti vsem nam atavistiško lasnim nazorom. Kakor se zdaj Aristotelu smejemo, če trdi, da niso vsa telesa jednako težka, to je, da niso jednake pospešljivosti, ali da kaki duhovi vlečejo planete po nebu, ali če dokazuje, da morajo sužaji vedno ostati sužaji, tako nam je iskati i na vseh drugih znanstvenih poljih eksaktne izvestnosti in vse utemeljevati po metodi prirodnih ved. Novo misel moramo, naj se nam zdi še tako paradokсна, izkušati na vse strani in potem še le ali jo zavreči ali se je okleniti. Zlasti velja to o socialnem vprašanju, ki je v naših dneh brez dvoma najbolj pereče ter važno, in o katerem se mora orjentovati vsakdo, ki spleh kaj

Justitia fundamentum regnorum Upravni organi avstrijski niso vajeni spoštovati svobodnostne naše naprave, in zlasti kršenje po društvenem zakonu zajamčenih pravic, je nekaj navadnega. Silnograški namestnik je te dni razpustil neko društvo, ker je na d. uštvnem shodu prisojeni Schönererjev pristaj, posl. Iro, izustil neke „gesetzwidrige Äusserungen“. V tuzazu namestništva se bere, da je vzrok razpustu to, da se društveni podpredsednik ni uprl tistim „gesetzwidrigen Äusserungen“, dasi je shodu predsedoval; s tem je društvo pokazalo, da odobrava govornikova izvajanja, z odobravanjem pa se je postavilo na nepatrijotično stališče, katero je državi nevarno! To utemeljevanje res zasluži, da se vsestranski pojmasi v drž. zboru.

Pravos dni minister grof Gleispach je precej trdoglav gospod. Obljubil je pač, da prekliče instrukcije, s katerimi je svojevoljno razveljavil in utesnil jezikovne naredbe, a storil tega še ni. Ministerski predsednik grof Bдени je postopal lojalno, in kot minister notranjih del preklical instrukcije, grof Gleispach pa je na svojo obljubo popolnoma pozabil, kakor je tudi pozabl, kar mu je rekel dr. Pacak v brk, da bi ga namreč moral osobno razžaliti, ko bi hotel primerno označiti njegovo postopanje. Grof Gleispach se je izgovarjal takrat, ko so ga prijemali češki poslanci, da mu je treba dobiti nekaj konkretnih slučajev, na katere bi mogel zasnovati kerakturno svojih instrukcij, a dasi so mu češki listi podali že nebroj tucih konkretnih slučajev, se vendar ne zmeni zanje, kar čbuja v čeških krgih veliko nezadovoljnost. Najčudnejše je, da grof Gleispach ne izvaja konsekvenc iz svojega nasprotovanja jezikovni ravnopravnosti, da ne vsaj svoj osobni ugled kot kavalir.

Madžari priporočajo federalizem Glasilo grofa Apponyija „Budapester Tagblatt“ je te dni razpravljalo o avstrijskih razmerah, in se izrekel za federalizem. To je menda prvič, odkar obstoji dualizem, da se čuje iz Madžarske tak glas. „B. T.“ pravi: Vsi razsodni politiki avstrijski so prišli do prepričanja, da stare uredbe niso več primerne zahtevam časa, in da se politika narodnostne sprave in socijalnih reform ne da izvesti v okviru ustave iz l. 1867. Ne zadostuje več, da se stari ženski oblačje novo krilo. Avstrija potrebuje novo ustavo, katere bi zagotovila samoupravo kronovin in ravnopravnost narodov. Avstrija mora zopet sejati seme, katero je sejala oktoberski diplom, katerega vzrast pa sta onemogočila februarški patent in decemberska ustava. Jediní izhod iz sedanjih blodanj je federalizem.

Evropska diplomacija se trudi zdaj že dosti dolgo, da napravi mej Turčijo in Grško mir, a uspeba nima čisto nič. Grški minister unanjih del, Stuludis, je rekel poročevalcu londonskega „Standarda“, da sicer ni resnična vest, da so se dogovori sploh pregali, da pa se božejo velesile dogovoriti mej seboj samo o glavnih točkah pogodbe miru, dogovor o podobenosti pa da božejo prepustiti direktnemu pogajanju mej Grško in Turčijo. To potrjuje tudi „Times“. Splošno se priznava, da je to posledica turških spletk. Turčija ne zaupa ne Angleški in ne Rusiji, samo še Nemčiji, in z njeno pomočjo ovira vsako sporazumljenje z namenom, preprečiti, da bi

se sklenil mir in podaljšati okupacija Tesalije. Salkan neki kar nič neče slišati o tem, da bi dal Tesalijo zopet iz rok. Grška se tudi že pripravlja na vse eventualnosti. Vojni minister Tsamados je odpotoval v termopilsko sotesko inspiciirat vojsko, ministerski predsednik Ralli pa je javno povedal, da se mora Grška hrez odlašanja pripraviti na nadaljevanje vojne.

Potovanje predsednika francoske republike v Petrograd. Po francoski ustavi ne sme predsednik republike nikdar zapustiti državnega teritorija, dokler je predsednik. Ta določba je spravila francosko vlado v veliko zadrego, zakaj na drugi strani zahteva mejnarodna etiketa, da Faure vrne rusckemu carju obisk. Končno so se merodajni kregi zjediniili na kršenje ustave. Določeno je, da odpotuje Faure 25. julija v Petrograd, a gotovo še ni. Predsednik bi rad sam potoval z vojaško suito, tega pa predsednik senata in poslanske zbornice načeta dopustiti, češ, da bi bil potem Faure nekak vladar, kar pa ni. Mogoče je torej, da se potovanje še sploh opusti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. junija.

— (Gospodinjstva šola) Včeraj se je na magistratu vršil osnovni shod za ustanovitev društva, katero bo imelo namen, vzdrževati „Gospodinjstvo šolo“. Shod je bil številno obiskaa. V odbor so bili izvoljeni: gospa Hribarjeva, gospa Pavškova, gospa Šubičeva, gospa dr. Tavčarjeva in gospa dr. Volčičeva ter gg. Gostinčar, dr. Majaron (načelnik) in Mandelj. Shodu je predsedoval gosp. župan Hribar, o potrebi in o namenu gospodinjstva šole pa je poročal g. Mandelj.

— (Kmetijska družba kranjska.) Letošnji občni zbor vršil se bude dne 8. julija. Na dnevnem redu je razven običajnih poročil volitev podpredsednika in jednega odbornika.

— (Pri birmi) je bilo letos 1745 birmancev in sicer na binkoštno nedeljo 1455, na binkoštni ponedeljek pa 290.

— (I. splošno kolesarsko društvo v Ljubljani.) se udeleži izleta „Gasbene Matice“ v Postojno. Člani se odpeljejo v nedeljo, t. j. 13. t. m., zjutraj ob 5. uri. Zbirališče v društveni dvorani na Dunajski cesti v Frlšihovi hiši. Odbor vabi društvenike k obilni udeležbi.

— (Maksimalna vožna tarifa za prevoznike v Ljubljani.) Magistrat ljubljanski naznanja, da velja od 1. julija 1897. naprej v Ljubljani sledeča prevozniška tarifa: I. Za vožnjo po mestu in predmestjih plača se: za prvo četrt ure z jednim konjem 25 kr., z dvema dvema konjema 40 kr.; za vsako daljno četrt ure z jednim konjem 25 kr., z dvema konjema 30 kr. II. Za vožnjo s kolodvorov od vlakov v mesto in predmestja brez ozira na dobo vožnje se plača: a) po dnevi: z jednim konjem 40 kr., z dvema konjema 60 kr.; b) po noči: z jednim konjem 50 kr., z dvema konjema 80 kr. Za prtljago, katere voženec noče ali ne more imeti v vozu, katere se torej vozi na kozlu, plačati je 15 kr. Ta vožna odedbina velja jednako za vse dni, tudi za nedelje in praznike, za vsako vreme in ne glede na to, se li vozi več ali manj oseb. Vsaka začeta četrt ure se šteje za celo, če še tudi ni pretekla. Pri naročenih vožnjah velja vožnja za pričeto s tistim časom, za kateri je voznik naročen, in tudi pride na odmenjeni kraj. Ako pride pozneje, kakor

je naročeno, računati je voznino od časa prihoda. Če je pri kaki vožnji plačati mitaino, plačati jo mora voznik, toda na račun vožencev. K dnevu se štejejo v mesecih maja, junija, julija, avgusta in septembra ure od 6. zjutraj do 9. zvečer, v drugih mesecih pa od 7. zjutraj do 6. zvečer.

— (Dolenjske železnice) Občni zbor delničarjev dolenjskih železnic vršil se bo dne 26. t. m. na Dacaji.

— (Čitalnica v Spodnji Šiški) priredi v nedeljo, dne 13. junija t. l. na Koslerjevem vrtu veliko vrtno veselico, katere čisti dohodek je odmenjen zakladu za zgradbo „Vodnikovega doma“ v Šiški. Pri veselici sodeluje iz psebne prijaznosti slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“. Godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev šte. 27. Vzporod: 1. Nová ek: A boji koradžica, svira vojaška godba. 2. Sappé: Slavnosta overtura, svira vojaška godba. 3. Dr. G. Ipavic: „Pozdrav“, mešani zbor, poje čitalniški pevski zbor. 4. Coote: Meine Königin, valček, svira vojaška godba. 5. Volarič: „Kvišku bratje“, moški zbor, poje pevsko društvo „Slavec“. 6. Šebek: Slovanska balada št. 2, svira vojaška godba. 7. Volarič: „Na planine“, mešani zbor, poje čitalniški pevski zbor. 8. Schönerer: Alpha, polka franc., svira vojaška godba. 9. Vilhar: „Pesem Hrvata“, moški zbor, poje pevsko društvo „Slavec“. 10. Donizetti: Tragedij in finale iz opere „Lucrezia Borgia“, svira vojaška godba. 11. Sachs: „Vijoličai voj“, mešani zbor, poje čitalniški pevski zbor. 12. Frisek: Četvorka o slovenskih narodnih pesnih, svira vojaška godba. 13. Sachs: „Telovadski zbor“, moški zbor, poje pevsko društvo „Slavec“. 14. Smetana: Sasterospav iz opere „Prodana nevesta“, svira vojaška godba. 15. Volarič: „Pomlad“, mešani zbor, poje čitalniški pevski zbor. 16. Gratsch: Traisterkinder, valček, svira voj. godba. 17. Esenhut: „Na moru“, moški zbor, poje pevsko društvo „Slavec“. 18. Strauss: Potpourri iz opere „Der Zigeunerbaron“, svira vojaška godba. 19. Fadrich: Martha, polka mazurka, svira voj. godba. 20. Kowlsky: Lustig und filal koradžica. Začetek veselici ob 4 uri popoldna. Ustopajna 20 kr. za osobo; če čitalniški člani ter otroci so ustopenne prosti. Z ozirom na namen veselice, se preplačilom ne stavijo meje. Ob neugodnem vremenu se preloži veselica na nedeljo dne 20. junija t. l.

— („Centralna posojilnica slovenska“) v Krškem je določila za drago polovico t. l. sledečo obrestno mero: Za hranilne vloge 4½%, za posojila posojilnicam 4¾% — 5%, za posojila osebam 5¼%.

— (Iz Šmartna pri Litiji) se nam piše: Obče je že znano, da so Šmarčani in Litijani zelo navdušeni Slovenci, ki se potegujejo za vsako dobro slovensko stvar. — Na da se to tajiti, ker se vedno kot take kažejo pred vsem svetom. Toda časih pa tudi najboljši Slovenci, in sicer tisti, ki navadno najbolj kriče, in se pri vsaki priliki hudujejo na kako nekorektno narodno stvar, zavozijo v stran. Da je temu tako, nam priča posebno dan 8. t. m. Lepo, krasno junijsko jutro privedlo je „jedno kompanijo“ hrastniških gasilcev, katere je vodil načelnik požarne brambe v Hrastniku poleg Save. Ta civilno opravljani mož je bajè rodom Bavarac. Na litijanskem kolodvoru so pričakovali litijski in šmartinski slovenski gasilci hrastniških, katere so spremili v Šmartno. Ondi jim je bral trboveljski kapelan sv. mašo. Po končani službi božji se je ustopila požarna bramba vseh treh oddelkov v vrsto. Tako so stali, dokler ni prišel g. dakau s kapelanom k njim. Ko se začuje povelje podnačelnika Hrastniškega: „Compagnie — rechts schaut“, je obrnilo vse moštvo svoje glave za kot 45° na desno. Kje pa sta bila takrat naša načelnika, namreč šmartinski in litijski, da so se morali tudi naši gasilci pokoriti

skoro, da je vsaj v anorganiški narodi že priril do notranjega bistva v vesoljstvu. Zasti so pa v 19. stoletju, ki se že naslanja k zatonu, tri iznajdbe v znanosti, ki nam nekako označujejo napredek našega daba v tem veku.

Brezmejni vesmir je nam jasen že nad 300 let, ko so povzročili navedeno revolucijo nazorov Kopernik, Kepler, Galilei in Newton. Koncem prejšnjega stoletja je zbral še jedenkrat vse te dokaze Laplace in priklopil ono genijalno teorijo o postanku planetov. Toda kar nam bi bilo sicer bliže, notranja sestava naših teles, bilo je še temno. Roklobi se lahko, da se je človeškemu umu prej odprl vesmir v svoji neskončni velikosti, nego atom v svoji neskončni malenkosti. Pač je bil že Lavoisier okoli 1790. l. dokazal zakon o ohranitvi materije, vsled katerega se v vesoljstvu niti najmanjši molekul ne more zatreti; toda prirodne sile bile so še velika zagonetka, mej pojediniimi še ni bilo jasnih prehodov in preréa, človeški duh je bil nekako še dovteten za „čudeže“. Ta nedostatek popraviti je bilo dano — našemu stoletju.

Let a 1842. je izdal gori imenovani J. R. Mayer v Liebigovih analih skromno poročilo, v katerem naznanja mehanski ekvivalent toplote, ka-

mieli. Tu ne velja prisrezati na tradicionalna maenja, naj jih predavajo tudi vsenučilišča, ampak prvo je: neodvisnost ter pristnost mišljenja. V množih ozirih se je nam osvoboditi starih, dasi znabiti še tako srčkanih poročil naših očetov. Kajti resnica nad vse in resnica se odpira jasnemu očesu v naših dneh v takem sijaju, da je znabiti le nevarnost, ka se jej ne bi mogli prihičiti. Da, novih resnic je brezbrojno, samo da velja o nas oni rek: „Ne vidimo lesa pred samim drevjem.“

Človeštvo Liti v neki nervozni naglici naprej, a potreben bi nam bil tako krvavo oni blaženi mir, oni sladki „otium“, tisti „dolce far niente“, v katerem bi premišljevali, reflektovali v luči moderne znanosti! Mi pa le vedno hitimo naprej, si slabimo svoje moči, in smo malo da nesposobni, pristno, originalno misliti. Či tamo veliko, učimo se dosti na pamet, ne mislimo pa nič — to pa je naša nesreča! In tista slobodna znanost, kje je doma? — Mladenič pride na vsenučilišče; od vseh strani mu trobijo profesorji v ubo, za izpit ima pred seboj debele knjige, za njim stoji s šbo roditelji ali — dobrotniki, ki mu vedno kriče: „Glej, da d. biš kmalu, brž diplomoi!“ — kje vtegae mla-

denič ločevati v znanosti dobro od slabega, resnico od fraze? — Tako begajo ljudje naprej, a sami ne vedo kam, po kaj, zakaj!

III.

Silno drvi človeštvo nekam, in skoro se ne zaveda samega sebe: in vendar, v tej množici „razumnih živalij“ nastopajo nekateri, ki kažejo drugim pravo pot, pot svobode, rešitve in sreče. To so možje, ki nimajo samo možgan, ampak tudi srce, ne le razuma, ampak tudi čustvo, — to so celi ljudje. Uprav teh pa je v sedanjih časih malo. Maogokrat imamo ekstreme: suhe, dolgočasne „učenjake“, ki nič pristnega ne proizvajajo, ali pa sentimentalne, anarhističke dekadente.

S toliko večjo radostjo gledamo na velikane našega stoletja, ki so si ohranili vkljub obči plitvosti originalnost, svežost daba.

Omenili smo že, da se je tehnika kot praktiška vporaba vede — praksa je vedno pred teorijo! — v našem stoletju gorostasno vsopršila; skoro z istim korakom pa se je spopolnila teorija. Misleči duh reflektuje o prirodnih pojavih, ki se mu kažejo, kakor še nikoli poprej ne, v svoji veličanski sili, išče po logičkih zakonih zveze mej njimi — in

memškemu povelju? Morebiti sta že prej navadila svoje člane na nemško komando, ali pa nista imela poguma poveljevati, in sta tako izročila svoje, kateri h je bilo znatno večje število, germanski komandi? Na to je šla požarna bramba v gostinjo. Tu so si napijali, in, nečuvno, nakrat se začnejo gromoviti klici: „Hai, heil, heil!“ Šmaržani in Letijani pa so to potrepljivo prenašali, ne meneč se za svojo narodnost, katera je bila tukaj popolnoma v stran potisnena. Na ta način so pokazali sijajno, kako navdušeno in napredni so naši narednjaki, ki se le takrat oglašajo, kadar jim ni treba, kadar pa bi bilo treba kakošno reči in zavrniti tako počenjanje, kratko — molča. Mislimo, da se pri drugi priliki ne zgodi več kaj takega, in da bodo v prihodnje bolj možko postopali zoper tako nepravdo, in za Vas srčno počenjsaje, katerega ne more nobeden Slovenec odobravati, ali pa zahtevajte o takih prilikah vsak svoje poveljstvo, sicer bodo nekateri, ki ne trpe kaj takega, primorani odpovedati se nadaljnega članstva.

— (Povo'enj) Iz B rovinice se nam piše 10. t. m.: Strašno povodenj imamo danes tu; s množeti, polje in vse je pod vodo, tako da že zdavnaj ne pomnimo takega naliva; kmetje žalostno ogledujejo svoje njive in senožeti, ki so vse preplavljene. Kaj bode? Lansko leto tako, letos pa še huje?

— (Z voza padel) je 4. t. m. v tovarni v Medvodah Franc Strgar iz Vrčre, ko je odkladal vreče, in se tako nevarno pobil, da je vsled dobrih poškodb drugi dan potem umrl.

— (Toča) je minoli teden na Vipavskem naredila veliko škodo v vinogradih. Uradno se ceni škoda na 16.000 gld

— (Nemška omika) „Slov. Gosp.“ piše: V Radgoni je bledošča prazniče nemško pavsko društvo imelo veliko slavnost. K tej so prišli nemški križčiči od vseh vetrov, tudi iz Celja. Nekje so do bili slovensko zastavo ter jo na drobne kose raztrgali in te kose vzeli seboj. Tako bi tudi radi s Slovenci napravili. Slovenci, izogibajmo se nemških prodajalnic, nemških krčm, sploh nemških obrtnikov!

— (Umrli) je dne 4. t. m. župnik v Vogrčah g. Jožef Šarbinac, jeden najzaslužnejših koroških duhovnikov-rodoljubov. Naj počiva v miru!

— (Poročil) se je akad. kipar gosp. Alojzij Progar v Celovcu z gosp. Karolino Rainer v Silbereggu. Čestitamo!

— (Šolska zastava za velikovško šolo) Da bi učenci Narodne šole v Velikovcu ob slovesnih prilikah mogli tudi znanj šole dostojno zastopati, omislila se jim je šolska zastava. Idelale so jo šolske sestre v Mariboru in jej dodale dva traka. Na jednem je napis „Naša ljuba Gospa, prositi za naš rod“, na drugem „Sv. Ciril in Metod, prosita za naš rod“. Prostoovoljni prispevki za pokritje stroškov naj se pošiljajo upravništvu „Mira“ v Celovcu.

— (Kmetijska zadruga v Celovcu) Celovško trg. sodišče je odobrilo pravila „kmetijske gospodarske zadruge za Celovec in okolico“. Pozdravljamo ta korak k organizaciji slovenskega kmetijskega ljudstva na Koroškem z resničnim zadovoljenjem.

— (Goriške novice) Prejeli smo naslednji dopis: 1259/251. Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Z ozirom na članek „Goriške novice“, objavljen v št. 127 v tretjem predalu „Slovenskega Naroda“ z dne 5. junija tek. let. pozivljam Slovencisto uredništvo, da sprejme na podlagi § 19 tisk. zak. v pribodnji številki zastopni Uradni popravek. Ni res kakor je objavljeno v članku „Goriške novice“ št. 127 „Slovenskega Naroda“ z dne 5. junija tek. let. da Vrtojbenki fantje, ki so bili obsojeni 28. maja tek. let. po tukajšnjem c. k. Okrožnem Sodišču, niso ničesar hujskega storili, nego da so se šalili da pojdejo v

kor ga je sam zračnal; sam pač še ni slutil, kaj je našel, ni slutil, da s tem faktom se počenja stoprav znanstvena fizika. Zlaj je prirodoslovec prepričan, da so vse brezbrojne sile v naravi le energije gibanja, in da se jedna spremeni v drugo, za naše zaznanje povsem različno, po gotovem zakonu, tako da se niti najmanjša trohica sile ne izgubi. Kakor je materija nespremenjena vedno ista po kvantiteti, tako je tudi sila vedno ista: energija v vesoljstvu se ohrani nespremenjena po količnosti.

Kolike važnosti je ta zakon, ni lahko povedati v kratkih besedah. Omenimo le najskrajno posledico, ki izvira, ali bode izvirala iz njega! Meje mej organsko in anorgansko naravo se podirajo vedno bolj; dasi je kemija šele v povojih, vendar se že cela narava, gori do človeka, javlja v čudoviti jednoti in jednostavni lepoti. In ker velja zakon o ohranitvi energije za fizikalne sile, izvestno je, da velja tudi za sile organskih bitij, da, za najvišje sile človeškega duha. Kako priprosto se bo jedenkrat zdelo zdaj v gosto temo zavito funkcijonovanje naših živcev, ko se nam otvorijo sile še te do danes nam nepoznate prirodne znanosti, in ko se bo dal Mayrjev zakon razširiti

Gorico Italijane pobijati. Ras je pa, da je bilo 28. maja tek. let. obsojenih 22 Vrtojbenkih fantov pred goriškim c. k. Okrožnim Sodiščem radi hudo delstva javne pos. po § 81 kaz. zak. t. j. ker so se siloma uprli javnim stražam katere se imele na'log zaprečiti taistim obtožencem uhod v Goriško mesto v skupljenih množicah, namenjenih uprizoriti izgrede v mestu. V Gorici dne 10. junija 1897. C. k. Državni Pravitnik Vidulich.

— (Klub hrvatskih biciklistov „Napred“ v Karlovcu) priredi dne 7. julija veliko cestno dirko na cesti Karlovec Generalskiotol-Tocenj Skradnik Oštarije Otok Ogulin in nazaj, v vsem 116 km. Dirke se morejo udeležiti vsi člani hrvatske in slovenske „zveze“, če se izkažejo s potrdilom, da so člani.

* (Ruska carinja) Aleksandra Fevdorovna je včera povila princezino. Ruski car je torej postal drugič oče.

* (Nov kabel) tretji iz starega sveta v novi začeli so polagati iz Bresta v Novi Jork, ki bo nad 6000 km dolg in 10.976.350 kg težak. Potrebnovali bodo štiri ladje, da bodo to breme prevažale in kabel polagale. Do jeseni bo to delo baje že gotovo.

* (Šola za lepote) Ker je vsaka ženska rada lepa, in ker bi bila vsaka rada zmeraj lepa, ustanovila se je v New Yorku šola za lepote. Tu postanejo gde ženske lepe, lepe ženske pa postanejo — trajno krasne. Ta velika umetnost pa se izvaja v principu tako le: Obraz reflektuje duševno življenje. Da se more obraz polepšati, treba uplaviti na gimnastiko ličnih mišic. Pri terapevtiki grdobe igra pa godba največjo ulogo. Zato morajo poslušati gde blodinske Chopin, temolasko pa Wagnerja. Dame, ki imajo prešpicast nos, si morejo raztegniti svoje nosnice z vohanjem lepidiščih cvetic in esenc. Dame pa, ki imajo prevelike nosnice, si morejo zmanjšati svoj nos z vohanjem ostrih in zoprnovonjajočih tekočin. Dame, ki imajo majhne oči, morajo strmeti v velike stvari, da doté velike oči itd. Ta „šola“ ima že veliko „učenk“, in izvestno bi dobila tudi kako Slovenko, če bi ne bila tako — daleč!

Književnost.

— O naših slovstvenih potrebah. Spisal dr. K. Glaser. (Konec.) Kraljevska akademija znanstij v Monakovem je izdala pred mnogimi leti delo: „Geschichte der Wissenschaften in Deutschland“ v mnogih zvezkih; v vsakem zvezku je poseben strokovnjak opisal zgodovinski razvitek svoje stroke na Nemškem.

To ni preziranje dotične stroke, da se ne bode mogla razpravljati v popolni celoti, in da se želja izreči po posebni knjigi o tem predmetu, — nego to je uprav uvažanje imenitnosti te stroke. To nalogo pa more izvršiti le kak bogoslovni pisatelj, ki živi v Ljubljani, ne pa laicus v Trstu. Dopisovanje je popolnem brez uspeha. — Glede bogoslovskega pisatelja Sezuna v prvih letnikih „Zgodnje Danice“ sem se po življenjepisne podatke obrnil na širi strani v Ljubljano, pa nisem dobil nobenega odzgora. Tu mora nehati celo angeljska potrpežljivost. Zgodovina bogoslovnega slovstva je — č. že ne od začetka novoslovenske dobe, pa vsaj od 1848 l. naprej — postulat naše vednosti. To delo naj bi prevzela Kranjska katoliška družba za se, ali v dogovoru s „Slovensko Matico“!

Iste nazore imam tudi glede književnosti o prostonarodnem šolstvu. IV. zv. moje „Zgodovine slovenskega slovstva“ ne bode mogel opisati delovanja vseh pisateljev v Učiteljskem Tovarstvu, v „Vrtcu“, v „Popotniški i. dr., nego poda same najvažnejše točke, da čitatelj dobi pregled o našem slovstvenem delovanju v vseh stro-

tudi na to polje, recimo na determinovano teženje naše volje!

Druga največja zmaga človeškega umovanja v našem veku je — darwinizem. Ni moj namen, na drobneje o pomenljivem predmetu razpravljati. Na tem mestu je le omeniti, da je slavnega Darwin a najvažnejše delo „O izvora vrst“ (On the origin of species) izšlo leta 1859, in da je v njem posejanega najplamenitejšega zrna, iz katerega je vzraslo moderno znanstveno prirodopisje, vsled katerega se nam naroda kaže tako jednostavno vzvišena v vsem svojem razvoju, v evoluciji in descendenciji organskih bitij. Darwinizem se vporablja na vsa znanstvena torišča — tako plodovit je — celo na nacionalno vprašanje in moralo (Gl. Ferri, Socijalizem in darwinizem etc.); da, povestničarji so celo zgodovino človeštva premotrivali pod tem pogledom razvoja prirodnih sil do največje nam znane vsovernosti človeškega uma.

S tem smo prešli k tretjemu najvažnejšemu črtu razodnega daha v 19. stoletju: k materialistiško-pragmatičnemu nazaranju zgodovine. O tem smo že v I. poglavju nekaj govorili; ker pa močno seza v socialno vprašanje, hočemo si je v nastopnem boljše ogledati.

kah. Tudi tako delo v popolni meri more izvršiti samo strokovnjak, živeč v Ljubljani.

Za tako delo bi se naj zanimalo kako učiteljsko društvo ali zase ali v dogovoru s „Slov. Matico“.

Velike važnosti je raba slovenščine v uradih. Znano je, da je že Marko Pohlin slovenil vladne ukaze. Zanimal je razglas iz 1848. l., ki ga je nedavno objavila tržaška „Elinost“; v njem je Altgraf Salm, tržaški poglavar, kmetom razlagal pomen konstitucije. Zborak „Mittheilungen des historischen Verein's f. Krain“ in „Ljubljanski Zvon“ sta objavila nekaj takih stvari; v II. zv. „Zgod. slov. slovstva“ str. 90—92 je navedenega nekaj takega blaga. Lepa naloga bi bila po mojem mnenju za Muzijsko društvo na Kranjskem, da bi oskrbelo izdajo vseh vladnih spisov v slovenskem jeziku od francoskih časov do 1848 l.

Naprošeni bi bili ob tej priliki vsi, kateri znajo za take reči, ali ki jih imajo sami, da mi jih prepuste v porabo.

Z velikim zanimanjem se zasledujejo vsi ostanki ali znaki slovenskega življa od Cirilovih časov do Trubarja, ko smo spali poltisočletno spanje; uprav tolike važnosti nam morajo biti dokazi, kako se je uradno rabila slovenščina od konca minolega do sredine sedanjega stoletja.

Veselilo bi me, ako bi katera teh mislij poguala kaliti in obrodila sad!

— Atlas der österreichischen Alpenseen, II. Lieferung: Seen von Kärnten, Krain und Südtirol, 10 Karten und 32 Profile, entworfen von Prof. Dr. E. Richter, Wien 1896, Edo Hötzisgeogr. Institut. Ta zelo podučljiv in krasno izpeljan atlas nam predčuje naša jezera po njih obsegu in globokosti. Prorazi so napravljani v istem merilu za globočine (visočine), kakor za dolžino in širino jezer. Isohipse (črte jednake nadmorske višine) so pri jezerskih kotlinah od 5 do 5 m s pikami zaznamovane od 10 do 10 m potegnjene in od 50 do 50 m še z debelejšo črto zaznamovane; na suhi zemlji pa od 30 do 30 m pikaste, od 100 do 100 m pa z debelimi črtami izpeljane.

Brzobjavke.

Dunaj 11. junija. Več današnjih jutranjih listov je zapadlo konfiskaciji, ker so priobčili tajni ukaz ministerskega predsednika z dne 2. junija t. l., s katerim so dobila politična oblastva navodila, kako postopati proti veleizdajskim shodom in demonstracijam nemških nacionalcev.

Dunaj 11. junija. Pogajanja mej vlado in mej Čehi in Nemci se začnejo še tekom meseca junija.

Dunaj 11. junija. Delegacijam predloži vojno ministerstvo načrt regulacije častniških plač. Vojno ministerstvo hoče zopet povišati častniške plače.

Praga 11. junija. „Národní Listy“ so bili danes konfiskovani, ker so priobčili in komentirali Badenjev tajni ukaz glede nemškonancionalnih shodov.

Lipsko 11. junija. „Alldeutscher Verband“ je imel tukaj shod, na katerem so mej drugimi govorili poslanci Funke, Wolf in Schücker. Razni govorniki so ostro grajali, da nemški državni zbor ni protestiral proti jezikovnim naredbam za Češko in za Moravsko, in da nemški državni kancelar knez Hohenlohe ni energično proti njim nastopil ter ni interveniral v prid Nemcev.

Rim 11. junija. „Tribuni“ se brzobjavlja iz Aten, da je 20.000 srbskih Macedoncev udrlo v Tesalijo in okupiralo kraje, katere so zapustili Grki.

London 11. junija. „Standard“ javlja iz Carigrada, da je veliki vezir v soboto svetoval sultanu, naj bolgarskega kneza odstavi od funkcije guvernerja rumelijskega, češ, da je nezanesljiv, in naj na njegovo mesto imenuje kacega turškega pašo.

Novi York 11. junija. Kubanski ustaši so blizu Havane razstrelili neki železniški vlak. Nad sto oseb, največ vojakov, je bilo ubitih, mnogo ranjenih.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Žužemberku imela je v letu 1896 prometa 212.647 gld. 14 kr. S koncem leta štelo je društvo 57 deležnikov z 211 glavnih deležev à 10 gld. in 1014 deležnikov s 1017 opravjnih deležev, skupaj torej 1071 deležnikov s 3127 gld. deležev. Čistega dobička je imela 291 gld. 48 kr. V načelstvo izvoljeni so vsi štiri člani, izvirajči gosp. pl. Aug. vitez Föhrnsberga, kateri nikakor ni hotel več vzprejeti tega bremena. Občni zbor izrazil je velezaslužnemu gospodu za dosedanje marljivo delovanje zahvalo in priznanje; mesto iz-

stopivšega gospoda voljen je bil v načelstvo gosp. Pehani Feliks.

— C. kr. trgovinsko ministerstvo je naznanilo trgovskim in obrtniškim zbornicam, da se je s kraljevim španskim dekretom z dne 2. junija 1897 določil direktni nakup 20 000 oblek iz prostega blaga, 10 000 srajc, 10 000 parov spodnjih blač, 10 000 plaht in 30 000 parov pletenih čevljev (alpargatas) za čete, na filipinskih otokih sta cijenirane. Dekret je v „Gaceta de Madrid“ z dne 3. junija t. l. razglašen.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
10	9. zvečer	736,4	14,8	sl. jvzh.	jasno	
11.	7. zjutraj	738,7	13,1	sl. svzhod	megla	0,0
	2. popol.	739,5	18,5	sr. vzvzh.	skoro jas.	

Srednja včerašnja temperatura 15,4°, za 1,8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 11. junija 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	gld.	30	kr.
Avstrijska zlata renta	123	gld.	30	kr.
Avstrijska krona renta 4%	100	gld.	85	kr.
Ogerska zlata renta 4%	123	gld.	05	kr.
Ogerska krona renta 4%	99	gld.	95	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	95,8	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	366	gld.	60	kr.
London vista	119	gld.	45	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	62 1/2	kr.
50 mark	11	gld.	73	kr.
50 frankov	9	gld.	52	kr.
Italijanski bankovci	45	gld.	40	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	65	kr.

Dne 10. junija 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	155	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	159	gld.	—	kr.
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	gld.	60	kr.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	gld.	80	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	198	gld.	50	kr.
Ljubljanske srečke	22	gld.	25	kr.
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	gld.	25	kr.
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld.	160	gld.	—	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	421	gld.	50	kr.
Papirnati rubelj	1	gld.	27	kr.

Zahvala.

Za mnogobrojne tolažilne dokaze v solzah ter ustnih in pisemnih izrazih najpriskrajnega sočalja, kateri so nama došli, delež najino bol ob neizmerni izgubi ljubljene žene, oziroma matere

Amalije Kecelj roj. Likar

iz krogov znancev, prijateljev in sorodnikov, izrekava najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se še najtopleje zahvaljujeva: preč. duhovščini, vsem, ki se rajnice spominjajo v molitvah, ter onim, ki so jo v dejanji ali duhu spremili k večnemu počitku.

(870) Zalujoči soprog in hčerka.

Slovensko pevsko in bralno društvo „Triglav“ v Radovljici

priredi

v nedeljo, dne 13. junija 1897. leta

v prostori gasilnega doma

v drugič

Revček Andrejček.

Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Spisal K. Morre. Poslovenil I. Benedek. Režiser g. Weigl S.

OS OBE:

Gospod Zvitorog, bogat zasebnik gospod Mali Alojzij. Jože Jeklen, posestnik in župan v Bohinju — — — gospod Kristan Ivan. Ana } njegovi hčeri — — — gospica Mali Leopoldina. Franica } — — — gospica Thuma Franica. Jerica, dekla } — — — gospica Tepinetova. Neža, stara ubožica } — — — gospica Thuma Lenica. Pavle, nje sin, veliki hlapec } — — — gospod Kristan Pavl. Anže } hlapca } — — — gospod Weigl Silvo. Šimen } — — — gos. od Mali Franc. Nosan, občinski birič — — — gospod Papl Albert. Revček Andrejček } občinska — — — gospod Roblek Hagon. Zmikavc Matija } siromaka — — — gospod Tomažević Karl. Hlapci, dekla, lovci, natakariče. Čas: sedanj. Kraj: Bohinj.

Vstopnina: Sedeži I. vrste 70 kr., sedeži II. vrste 50 kr., (869) stojišče 20 kr.

Čisti dohodek namenjen je „slov. plan. društvu“.

Začetek točno ob 8 uri zvečer. Konec po 10 uri

K obilni udeležbi vabi najljudneje odbor.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž. (15-131)

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezoru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 min. s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevo, Plzenj, Marijine varj, Heb, Francovo varj, Karlove varj, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj — Ob 4. uri 3 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezoru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevo, Plzenj, Marijine varj, Heb, Francova varj, Karlove varj, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 39 min. popoldne osonni vlak v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih). — Ob 7. uri 46 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 56 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lincea, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Pariza, Genevo, Curih, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezoru, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. s jutraj osonni vlak iz Lesce, Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoludne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Hoba, Marijinih varov, Plzenja, Budejcevo, Solnograda, Lincea, Steyra, Pariza, Genevo, Curih, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezoru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Lincea, Pontabla. — Ob 4. uri 57 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskoga, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hoba, Marijinih varov, Plzenja, Budejcevo, Lincea, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 10. uri 25 min. zvečer osonni vlak iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih).

Proga iz Novoga mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 9. uri 33 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 36 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. s jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 36 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. s jutraj, ob 11. uri 8 min. popoldne, ob 6. uri 30 min. zvečer, ob 9. uri 56 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Vintgar!

Žumrova restavracija

se p. n. turistom in obiskovalcem te sloveče divjeromantične soteske priporoča z dobro in ceno postrežbo. Dobiva se vedno sveže pivo, pristna vina, mrzla in gorka jedila. (833-4)

Samski gospod

išče za mesec avgust lepo stanovanje, obstoječe iz 1 ali 2 svetlih, nemebljanih sob, s postrežbo, eventuelno tudi s hrano.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (858-2)

Priprosta, spretna

prodajalka

za trafiko v Ljubljani se išče. — One, ki zamorejo položiti kavecijo, imajo prednost. — Več pove A. Obreza v Selenburgovih ulicah. (850-5)

Slikar

„lenirar“ dobi stalno mesto takoj pri meni. Ponudbe pod naslovom:

Ivan Gosar

(868-1)

Krško, Kranjsko.

Lepa gostilna

odda se

na Poljanski cesti h. št. 72.

Več se izve tam. (872-1)

Zanimiva knjižica za vsakoga!

Ravnokar so izšle:

Cerkvene pristojbine.

(Štolnina.)

Cena 8 kr., s poštnino 10 kr.

Dobiva se pri R. Drefenik-u v Celji.

Tekom 50 let od prvih avtoritet kot najboljša ustna voda priznani

Anatherin

katero izdeluje dvorni zobozdravnik

(437) dr. J. G. Popp na Dunaju. (24)

V steklenicah po gld. 1,40, gld. 1.— in gld. —50 v vseh lekarnah, droguerijah in parfumerijah.

Št. 20.694.

Razglas.

(865-1)

Podpisani magistrat naznanja, da velja od 1. julija 1897 naprej v Ljubljani sledeča prevozniška tarifa:

Maksimalna vozna tarifa za prevoznike v Ljubljani.

§. 1.

I. Za vožnjo po mestu in predmestjih plača se:

za prvo četrt ure: z jednim konjem 25 kr.
z dvema konjema 40 „
za vsako daljno četrt ure: z jednim konjem 25 kr.
z dvema konjema 30 „

II. Za vožnjo s kolodvorov od vlakov v mesto in predmestje brez ozira na dobo vožnje se plača:

a) po dnevi: z jednim konjem 40 kr.
z dvema konjema 60 „
b) po noči: z jednim konjem 50 „
z dvema konjema 80 „

Za prtljago, katere voženec noče ali ne more imeti v vozu, katere se torej vozi na kozlu, plačati je 15 kr.

§. 2.

Ta vozna odredbina velja jednako za vse dni, tudi za nedelje in praznike, za vsako vreme in ne gledé na to, se li vozi več ali manj oseb.

§. 3.

Vaaka začeta četrt ure se šteje za celo, če tudi še ni pretekla.

Pri naročenih voznjah velja vožnja za pričeto s tistim časom, za kateri je voznik naročen in tudi pride na odmenjeni kraj.

Ako pride pozneje, kakor je naročen, računati je vožnino od časa prihoda.

§. 4.

Če je pri kaki vožnji plačati mitnino, plačati jo mora voznik, toda na račun voženec.

§. 5.

K dnevu se štejejo v mesecih maju, juniju, juliju, avgustu in septembru ure od 6. zjutraj do 9. zvečer, v drugih mesecih pa od 7. zjutraj do 6. zvečer.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 9. junija 1897.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Novli.

Št. 1955.

Objava.

(871-1)

Dne 6. junija 1897. leta ustavljena II. eksekutivna skupna dražba na 3038 gld. 62 kr. cenjenega, v konkurzno zalogo Lavosiava Medena iz Cirknice spadajočega mešanega blaga se na

26. junija 1897

dopoludne ob 10. uri pred tem sodiščem ponovi.

C. kr. okrajno sodišče v Cirknici

dne 10. junija 1897.

P. n.

Ljubljana, dne 2. junija 1897.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem poleg svoje dosedanje trgovine s papirnatimi vrečami in s papirjem na debelo otvoril na tukajšnjem trgu

na Sv. Petra cesti št. 6

tudi še na novo ustanovljeno

prodajalnico
kjer bodem razpečaval isto tako na drobno
papir vsake vrste, kakor tudi vse druge pisalne
in risalne potrebščine.

Posebno opozarjam na različne uvedene najnovjše špocialitete v napominanih strokah, kakor tudi na nove šolske zvezke, katere sem priredil v prid „Učiteljskemu konviktu v Ljubljani“.

Nadalje prevzel sem razpečavanje „narodnega papirja“ v prid „Narodnemu domu“ ter se pri meni nahaja tudi izključna zaloga „Ciril-Methodovih svinčnikov“, katere sem založil v družbene namene.

Pričakuje prav obilnih in mnogobrojnih naročil, zagotavljam sl. občinstvu cene in vsikdar točne postrežbe ter se pripravam

z najodličnejšim spoštovanjem

Jos. Petrič

izdelovatelj papirnatih vreč, šolskih zvezkov ter tovarniška zaloga papirja v Ljubljani.

(818-4)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.